

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційними зверненнями громадянина Славути Петра Петровича щодо офіційного тлумачення положень статей 3, 8, 22, 24, 28, 40, 55, 56, 58, 62, 124 Конституції України, статей 391, 394, 395 Кримінально-процесуального кодексу України, статей 271, 322 Цивільного процесуального кодексу України; відповідності Конституції України дій певних посадових осіб та законності окремих нормативних актів

м. К и ї в
21 березня 2002 року
№ 12-у/2002

Справа № 2-6/2002

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Скоморохи Віктора Єгоровича – головуєчий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Євграфова Павла Борисовича,
Іващенко Володимира Івановича,
Козюбри Миколи Івановича,
Корнієнка Миколи Івановича,
Малинникової Людмили Федорівни,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Німченка Василя Івановича,
Розенка Віталія Івановича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Селівона Миколи Федосовича,
Тихого Володимира Павловича,
Чубар Людмили Пантеліївни – суддя-доповідач,
Шаповала Володимира Миколайовича,

розглянув питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційними зверненнями громадянина Славути Петра Петровича щодо офіційного тлумачення положень статей 3, 8, 22, 24, 28, 40, 55, 56, 58, 62, 124 Конституції України, статей 391, 394, 395 Кримінально-процесуального кодексу України, статей 271, 322 Цивільного процесуального кодексу України; відповідності Конституції України дій певних посадових осіб та законності окремих нормативних актів.

Заслухавши суддю-доповідача Чубар Л.П. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. До Конституційного Суду України протягом 1997–2001 років надійшло шість звернень громадянина Славути П.П.:

щодо офіційного тлумачення зазначених статей Конституції України, Кримінально-процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, які, на його думку, органи державної влади застосовують неоднозначно, що призвело до порушення його конституційних прав і свобод;

щодо відповідності Конституції України (конституційності) дій Генерального прокурора України, керівництва Верховного Суду України, а також про відшкодування завданих йому матеріальних збитків.

Автор звернень просить надати висновок щодо законності Положення "Про порядок призначення та виплати в Міністерстві оборони України державних пенсій і допомог військовослужбовцям та членам їх сімей", затвердженого наказом Міністерства оборони України від 8 серпня 1994 року № 205, перевірити законність запису в його особовій справі, дати роз'яснення, чи є архівна довідка документом, який підтверджує строк служби у збройних силах.

2. Колегія суддів Конституційного Суду України з конституційних подань та звернень своєю Ухвалою від 11 лютого 2001 року відмовила у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України".

3. З матеріалів справи випливає, що конституційні звернення стосуються чотирьох конкретних питань, а саме:

– вироку Одеського обласного суду від 8 серпня 1974 року, за яким Слауту П.П. було засуджено за хабарництво на шість років позбавлення волі;

– рішення Суворовського районного суду м. Одеси від 3 квітня 1996 року про відмову Слауті П.П. у призначенні і виплаті пенсії за вислугу років, відшкодуванні матеріальної шкоди, оскільки його стаж роботи менше 20 років, що недостатньо для призначення пенсії за вислугу років;

– постанови президії Одеського обласного суду від 23 червня 1997 року, згідно з якою рішення Суворовського районного суду м. Одеси від 22 листопада 1996 року в частині надання Слауті П.П. статусу учасника війни скасовано і провадження у справі припинено за непідвідомчістю суду порушеного питання;

– ухвали Миколаївського обласного суду від 29 листопада 1999 року про відмову Слауті П.П. у прийнятті позовної заяви до Одеського обласного суду на дії суддів щодо скасування постанови президії Одеського обласного суду від 23 червня 1997 року і відшкодування моральної шкоди. Суд виходив з того, що спір не підлягає розгляду в порядку окремого цивільного судочинства, оскільки повноваження службових осіб, зазначених у статті 328 Цивільного процесуального кодексу України, щодо опротестування рішень суду, які набрали законної сили, належать до їхньої процесуальної діяльності у сфері правосуддя, тому не можуть бути оскаржені в порядку, передбаченому статтею 55 Конституції України та главою 31-А (в редакції від 31 жовтня 1995 року) Цивільного процесуального кодексу України, а постанова президії обласного суду не може бути скасована судом першої інстанції.

Не погоджуючись із цими рішеннями, Слаута П.П. неодноразово звертався зі скаргами до посадових осіб Верховного Суду України, Прокуратури України, які не знайшли підстав для опротестування постановлених у справах судових рішень.

4. Підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України, відповідно до статті 94 Закону України "Про Конституційний Суд України", є наявність неоднозначного застосування їх положень судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на

конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

У конституційних зверненнях не наведено даних про неоднозначне застосування зазначених положень.

По суті, автор звернень оспорує судові рішення та законність дій представників органів державної влади, які перевіряли скарги. Проте дослідження фактичних обставин справи, питання законності актів органів державної влади не є компетенцією Конституційного Суду України (стаття 14 Закону України "Про Конституційний Суд України").

5. Громадянин Славута П.П. посилається на статтю 82 Закону України "Про Конституційний Суд України" як на підставу офіційного тлумачення зазначених у його зверненнях статей Конституції та законів України.

Названа стаття Закону дійсно визначає підстави для порушення питання про відкриття конституційного провадження у справі щодо відповідності норм чинного законодавства принципам і нормам Конституції України стосовно прав та свобод людини і громадянина. Але відповідно до статті 150 Конституції України ці питання розглядаються лише за зверненнями: Президента України; не менш як сорока п'яти народних депутатів України; Верховного Суду України; Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Питання конституційності, що виникають у процесі загального судочинства, вирішуються відповідно до статті 83 Закону України "Про Конституційний Суд України".

6. Суб'єкт права на конституційне звернення також просить прийняти рішення щодо відповідності Конституції України (конституційності) дій Генерального прокурора України, керівництва Верховного Суду України при розгляді його скарг на судові рішення, позовів про відшкодування матеріальних збитків, стягнення однієї тисячі гривень на лікування; надати висновок про законність Положення "Про порядок призначення та виплати в Міністерстві оборони України державних пенсій і допомог військовослужбовцям та членам їх сімей", затвердженого наказом Міністерства оборони України від 8 серпня 1994 року № 205 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 5 вересня 1994 р. за № 212/422; перевірити законність запису в його особовій справі; дати

роз'яснення, чи є архівна довідка документом, який підтверджує строк служби у збройних силах.

Згідно зі статтями 147, 150 Конституції України, статтею 13 Закону України "Про Конституційний Суд України" вирішення цих питань до повноважень Конституційного Суду України не належить.

7. Конституційний Суд України стосовно клопотання суб'єкта права на конституційне звернення дати офіційне тлумачення положень статей 55, 124 Конституції України щодо можливості безпосереднього звернення до суду зі скаргою на акти і дії службових осіб суду, які належать до їхньої процесуальної діяльності у сфері правосуддя, зазначає, що у своєму Рішенні від 23 травня 2001 року № 6-рп дав офіційне тлумачення абзацу четвертого статті 248³ Цивільного процесуального кодексу України, що судам не підвідомчі скарги "на акти і дії службових осіб... суду, якщо законодавством встановлено інший порядок оскарження". Згідно з цим Рішенням судами не розглядаються скарги громадян у порядку, передбаченому главою 31-А цього Кодексу, на акти і дії суддів, пов'язані із здійсненням правосуддя, оскарження яких встановлюється відповідним процесуальним законодавством України.

Враховуючи наведене та керуючись статтями 147, 150 Конституції України, статтями 45, 50, 94 Закону України "Про Конституційний Суд України", Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційними зверненнями громадянина Славути Петра Петровича:

щодо офіційного тлумачення положень статей 3, 8, 22, 24, 28, 40, 55, 56, 58, 62, 124 Конституції України, статей 391, 394, 395 Кримінально-процесуального кодексу України, статей 271, 322 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 2 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" – невідповідність конституційних звернень вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України "Про Конституційний Суд України";

щодо відповідності Конституції України дій певних посадових осіб та законності окремих нормативних актів на підставі пункту 3 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" – непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційних зверненнях.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскарженою.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ